

Friedrich Merz en Giorgia Meloni lopen zich warm om het nieuwe Europese powercouple te worden

Posted on 31 januari 2026 by Johannes Vervloed

Het gaat niet goed in Europa. De economische groei vlakt af, de inflatie is hardnekkig en veiligheid op straat is niet langer vanzelfsprekend. De problemen zijn voor een belangrijk deel *'self inflicted'*, want veroorzaakt door rigoreus klimaatbeleid, begrotingstekorten en open grenzen. Op het World Economic Forum (WEF) in Davos werd daar onlangs door de Amerikaanse delegatie ook fijntjes op gewezen. Vorig jaar al had de Amerikaanse vicepresident JD Vance in München de Europese leiders een spiegel voorgehouden. De concurrentiekracht van Europese bedrijven is dramatisch afgenomen vanwege dure energie en regeldrift van de Europese Commissie, nationale overheden die uit hun jas zijn gegroeid en ongebreidelde immigratie van niet-westerse vreemdelingen, waardoor de Europese cultuur wordt bedreigd.

Na een aanvankelijke ontkenningsfase en boosheid over de kritiek, begint langzaam door te dringen dat de Amerikanen niet geheel ongelijk hebben. Met name in

Duitsland beseft men dat het zo niet door kan gaan. Met het klimaatbeleid en de overregulering uit 'Brussel' wordt de industrie de nek omgedraaid en met de enorme aantallen niet-westerse migranten '*schaffen wir es nicht*'. Bondskanselier Friedrich Merz nam in Davos geen blad voor de mond. Hij nam onomwonden afstand van de '*Atomausstieg*', die hij een blunder noemde, evenals het welkomstbeleid voor vreemdelingen, beide beleidskernpunten van voorganger Angela Merkel.

Maar niet alleen in Duitsland is men ontwaakt. Ook in Italië, eveneens een industrieland, komt men terug van het verwoestende, onbetaalbare en niets opleverende klimaatbeleid. De concurrentiekracht moet terugkomen en daarvoor moet het klimaatbeleid wijken. Aan de instroom van migranten uit met name islamitische landen moet een einde komen. Mensen die ageren tegen onze (christelijke) normen en waarden, horen hier niet.

Ingrijpende hervormingen

Bondskanselier Merz en de Italiaanse premier Giorgia Meloni hebben de handen ineengeslagen. En niet alleen bilateraal. Zij organiseren samen een EU-top op 12 februari om voor het gehele EU-gebied een einde te maken aan de overregulering uit 'Brussel' en de versterking van de concurrentiekracht van het Europese bedrijfsleven. In een gezamenlijke verklaring vanuit de Villa Doria Pamphilj in Rome pleiten de twee Europese leiders voor ingrijpende hervorming van de Europese instellingen, met als doel de administratie in Brussel efficiënter, wendbaarder en vooral meer servicegericht te maken. Er is reeds een pakket maatregelen, bedoeld als 'noodrem op de bureaucratie'. Het zijn maatregelen die verder gaan dan afzwakking van Europese wetgeving, zoals recentelijk met het verbod op de verkoop van verbrandingsmotoren vanaf 2035 of de stroomlijning en vereenvoudiging van wetten en richtlijnen in zogenoemde 'omnibus'-pakketten.

De boodschap is duidelijk. Het roer moet om in de Europese Unie. De Europese Commissie heeft haar mandaat ver overschreden en moet terug van een quasi-regering naar een secretariaatsfunctie van de Europese Raad van regeringsleiders.

Het gezamenlijke initiatief van Merz en Meloni is mede een reactie op de sinds enige tijd niet meer goed functionerende Frans-Duitse as. Op veel belangrijke punten kunnen Duitsland en Frankrijk het niet langer eens worden. We zagen dat ook in Davos, waar Emmanuel Macron opriep tot het inzetten van het Anti-Coercion

Instrument (ACI), ook wel de 'handelsbazooka' of 'nucleaire optie' genoemd, als reactie op het voornemen van de VS om Groenland te annexeren en importtarieven op te leggen aan Europese landen die daar niet mee wilden instemmen. Macron koos een harde lijn. Zijn uitspraak richting president Trump was *'blunt'*: *'Nous préférons le respect aux brutes, la science au complotisme, l'état de droit à la brutalité'* ('Wij verkiezen respect boven pestkoppen, wetenschap boven complotdenken en rechtstaat boven bruutheid').

Merz en Meloni zitten anders in de wedstrijd. Zij willen de belangrijke relatie met de VS niet op het spel zetten. Zij realiseren zich dat Europa zonder de veiligheidsparaplu van de VS kwetsbaar is.

Bovendien zien zij niets in de Franse wens om van de EU een grootmacht te maken, niet alleen op economisch gebied zoals nu al het geval is, maar ook op politiek en militair gebied. De EU moet volgens de Fransen een speler worden en niet een speelveld. Ook als het Atlantische bondgenootschap daarvoor moet worden opgeofferd en zelfs als dat betekent dat de relatie met China moet worden aangehaald om de VS buiten de deur te houden.

Strategisch partnerschap

Merz en Meloni zijn wel bereid meer geld aan defensie te besteden om als Europese landen een grotere verantwoordelijkheid binnen te NAVO te nemen, maar willen niet van de NAVO af. Ook zijn zij niet wars van meer Europese integratie, maar niet onder Franse leiding. Dus geen Eurofighter, gemaakt door Dassault.

In plaats van een Duits-Franse samenwerking op defensiegebied spraken Merz en Meloni af dat Duits-Italiaanse samenwerking de 'core' moet worden van de Europese defensieindustrie. Te beginnen met een alliantie van het Duitse Rheinmetall en het Italiaanse Leonardo. De twee regeringsleiders ondertekenden een *'Protocol on a German-Italian Plan of Action'*, gericht op een strategische partnerschap binnen de NAVO en de EU. Het omvat uitwisseling van geheime informatie, sluiting van capaciteitsgaten, versterking van de Europese pijler in de NAVO en gezamenlijke projecten op terreinen als ruimtevaart, militaire mobiliteit en cyberdefensie.

Nieuwe verhoudingen

Niet alleen op veiligheidsgebied nemen Duitsland en Frankrijk een ander standpunt in. Ook op handelspolitiek gebied botert het niet tussen de Duitsers en de Fransen. Merz was bepaald *not amused* dat Frankrijk met hulp van het Europees Parlement een snelle inwerkingtreding van het Mercosur-handelsverdrag met Brazilië, Argentinië, Uruguay en Paraguay wist te torpederen. Wellicht speelt bij Merz ook nog mee dat Macron niet langer *'in charge'* lijkt in eigen land, wat een duidelijke invloed heeft op zijn buitenlandse beleid. Met Macron valt met andere woorden geen zaken meer te doen.

Hoe dan ook, de verhoudingen binnen de EU verschuiven, waarbij de federalistische Franse insteek plaatsmaakt voor een meer pragmatische vorm van samenwerking tussen de lidstaten. Merz en Meloni hebben de Amerikaanse kritiek ter harte genomen. Op 12 februari zullen we zien of de Duitse en Italiaanse regeringsleiders medestanders vinden voor de door hen voorgestelde nieuwe koers in de EU.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook in het nieuwe jaar? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**